

priti na zbor. Na predvečer pa prejme vlč. g. društveni prvomestnik od gospoda poslanca Robiča brzojavno opravičenje, da zato ne more priti, ker je poslanec baron Depauli zavoljo nepotrjenja dunajskega župana Dra Luegerja na svojo roko stavil vprašanje (interpelacijo) do ministerskega predsednika, s tem se sprl z grofom Hohenwartom in njegovimi zvestimi tovariši. Našemu g. poslancu je bilo torej treba ostati na Dunaju, da varuje, kolikor vé in zna, koristi svojih volilcev.

Ker tudi drugih naših gospodov poslancev nobeden ni utegnil priti, so nam velečastiti gospod nadžupnik kot društveni prvomestnik pojasnili najvažnejše dogodke na političnem polju od našega zadnjega zborovanja dne 16. junija t. l. do zdaj. Prečitali so nam pismo, s katerim so se papežev poslanik nadškof Agliardi prisrčno zahvalili za resolucijo, s katero se je bilo naše društvo dne 16. junija t. l. potegnilo za pravice sv. stolice; prebrali so tudi precejšnjo listino, s katero se nam naznanja cesarjeva zahvala za sožaljevanje pri smrti mladega nadvojvode Vladislava, poslednjič so nam naznanili dopis, s katerim se je naš bivši c. kr. namestnik, ekscelex baron Kübeck, zahvalil za častitko k petindvajsetletnici svoje visoke službe v Gradcu. Izvedeli smo pri tej priliki, da novega cesar. namestnika v Gradcu, ekscelex g. markiza Baquéhema, že vsi dobro poznamo, ker smo ga videli l. 1892. pri otvoritvi naše predrage železnice.

Gospod prvomestnik so nam potem v kratkih obrisih podali podoba položaja na Dunaju, odkar je knez Windischgraetz odstopil s svojimi ministri, ker nam nemški liberalci niso hoteli dovoliti nemško-slovenske male gimnazije v Celju. Dobili smo ta učni zavod pod začasnim ministerstvom Kielmansegg-ovim, tudi proti volji Dra Luegerja in njegovih tovarišev, ki sedaj pomoči iščejo pri Slovencih zoper novo ministerstvo Badeni-jevo. Razmere so, kakor vsakdo uvidi, čez mero zamotane. Naše društvo je bilo doslej s svojim g. poslancem vedno enih mislij, zato njemu popolnoma zaupa, da bode tudi v teh homatijah zadel pravo pot.

Društveni knjižničar, gospod Dr. Ivan Rudolf, spregovoril je prav podučljivo besedo o razmerah med kmečkim stanom in malimi obrtniki. Predlagal je sklep (resolucijo) na korist malemu obrtniku, kateremu se vsestransko želijo nekdanja »zlata tla«, češ, da bo to tudi kmečkemu stanu na korist.

Društveni tajnik, g. vikarij Kukovič, je po izvrstnih člankih v »Slov. Gospodar-ju« prav poljudno pojasnil neslanosti Ingwerjeve knjižure: »Slovenskim kmetom v poduk in prevdarek«, katero tudi našim ljudem Celjani vsiljujejo. Ker so se ta dan delile letošnje knjige družbe sv. Mohorja, je društveni blagajnik, g. kaplan Šoba, govoril zaslužen slavospev tej nikoli dosti hvaljeni družbi ter označil zadržaj letošnjih prekrasnih knjig.

Končno so č. g. prvomestnik podali kratek »razgled po svetu«. Opisali so ob kratkem obžaljevanja vreden razpor na Kranjskem, kjer se »katol. narodna« in »narodno-napredna stranka« za deželnozborske sedeže med seboj pulita, kakor so se nekaj skupno borili proti najhujšim nemškutarjem in nemškim liberalcem. Vsprejela se je resolucija, ki globoko obžaljuje ta bratski boj ter želi zmage le oni stranki, ki se pokori naukom sv. Cerkve ter pobija načela pogubonosnega liberalizma. — Z živahnim trikratnim »živio«-klicem na sv. Očeta, papeža Leona XIII, na našega svetlega cesarja Franca Jožefa I. in na svetlo cesarico Elizabeto, ki je potem v torek slavila svoj imendan, se je zborovanje sklenilo v najlepšem redu.

—o—

Cerkvene zadeve.

Cecilijino društvo v Mariboru.

Pretečeno nedeljo je imenovano društvo praznovalo slovesno god varuhinje cerkvene glasbe, sv. Cecilije. V to svrhu je bila v stolnici pri pozni službi božji pridiga o predmetu: »Kako vzvišeno nalogo ima cerkvena glasba pri slovesni službi božji?« in slovesna sv. maša, pri kateri se je pela s spremljevanjem posavn ena najkrasnejših Dr. Wittovih maš »in hon. St. Luciae.«

Društvo tu v Mariboru vkljub jako neugodnim glasbenim razmeram našega mesta kaj veselo nepreduje, ter se vsi krogi prebivalstva zanj zanimajo. Dokaz temu je mnogobrojni zbor pevk in pevcev, kakoršen je le malokateremu glasbenemu društvu na razpolago. Zatorej prosimo tudi zunanje prijatelje cerkvene glasbe, da društvu segajo pod roke ter je gmotno podpirajo.

Če bodo razmere le ugodne, bode se v prihodnjem letu sijajno obhajal občni zbor, kateri bode sigurno tudi uplival na razvoj cerkv. glasbe i po deželi. Prihodnje dni bode g. denarničar zunanjem čč. gg. udom in drugim prijateljem nove sprejemnice, oziroma nastopnice poslal, pri čč. gg. duhovnikih-udih v Mariboru bode pa osebno pobiral doneske.

Sedanji odbor ima sledeče odbornike p. n. gg.: L. Hudovernik stolni vikar, načelnik; Dr. J. Bezjak, prof.; prof. Dr. A. Medved, tajnik; kaplan J. Čížek, denarničar; mestni uradnik Fr. Ruhri, stolni kaplan Fr. Simonič, kateket Iv. Vreže, stolni organist R. Wagner.

Prosimo torej vse prijatelje našega društva, da nam sami zvesti ostanejo ter nam tudi novih udov pridobijo, in to tem bolj, ker ima Cecilijino društvo prelepo nalogo, pouspeševati čast božjo in spodbujati k pobožnosti verno ljudstvo. — Letne doneske za Cecilijino društvo sta poslala čč. gg. župnik J. Žičkar 2 fl., kaplan Št. Pivec 2 fl. Bog plati!

Gospodarske stvari.

Pitje vina.

Očak Abraham je dobil goste, pa jim je tako dobro postregel, da se njegova gostoljubnost hvali in priporoča za vse čase. Gostoljubnost v tesni zvezi s krščanstvom je imeniten čin krščanske ljubezni ali telesno dobro delo. Žalico, se je ta čednost včasih v nečednost spreminjala in postala požrešnost. V dobrih letih so se v vinskih goricah po rani službi požji pomenili, kje bodo to ali ono nedeljo večernice imeli. Nedeljo večerko so se zbrali zdaj pri tem, zdaj pri onem mejašu v pivnici, število gostov narašča, da v kleti ni več prostora; poznejši so morali na stopnicah sedeti ali okoli hrama stati. In polovnjak je bil precej prazen. In kaj se je še več godilo — o tem molči ustno sporočilo. Vendar gotovo je, da mnogoteri vina piti ne zmorejo. Zato so jim skof Slomšek poduk dali in pesmico zapel:

„Le pijmo pošteno to zlahitno blago
Kak grdo bi pač b'lo,
Ne znati kam domo!“

Celo leto, dragi bralec, te že vodim po gozdech in pivnicah, gotovo si že žejen; pa še zini ti kak sklep niman dati piti, pač pa nauk o pitju vina ti nimam naznaniti za tvoj dušni in telesni blagor.

1. Kdaj ne smeš vina piti? Sicer so tako slaba leta, da ponekod že vina več ne poznajo, zatorej piti ne morejo. Segli so reveži po nesrečni franciji, ki posameznike in tudi cele rodovine ugonoli. Puna mejša

je uživati jabolčnico in grušovec. Ako pa še menda kaj vina imaš, ali ga kje utegneš dobiti, vendar ti rečem: Ne pij vina v nevarnih boleznih! Mnogi večkrat mislijo, da bolniku dobro stori, če mu pošljejo kupico vina, in bolnik mnogokrat sam zanj prosi, pa mu ne služi v zdravje, temuč požuri njegovo smrt. Take nevarne bolezni, v katerih ne smeš vina piti, so: zapljučnica, rebrnica ali bodec in sploh vsako unetje drobovine in znotranjih delov tvojega telesa, ki se razodene v mrazenju, potem pa nastopi vročina in gostokrat tudi smrt. V takih slučajih pij mleko ali sadno vodo — vina pa ne pij!

2. Malo vina pij! To je že sv. apostol Pavel nasvetoval svojemu pomočniku sv. Timoteju, ki je bolehal in le samo vodo pil: »Ne pij dalje vode, temuč pij malo vina zavoljo svojega želodca, in zaradi svojega pogostega bolehanja.« (1. Tim. 5, 23). Zato so nam oče Knajp tudi prepovedali vedno le samo vodo črepati, dasi je ona čudežne zdravilnosti tako, da so že nekdanji Rimljani pravili: »Voda ima zobe«. Seveda mora biti krepka, pohorska voda; kaluža ti želodec še bolj skvari.

Sv. Janez Krstnik je bil veliki spokornik; o njem je bil angel napovedal: »On bo velik pred Gospodom; pa vina in pijače ne bo pil.« Po njem se je osnovala družba zmernosti, da se udje zavežejo trezno živeti, vina nič ali celo malo piti, žganjico pa celo opustiti. Čudil sem se imenitnemu gospodu, ki suhega vina nikoli ni užival, temuč si ga vselej z vodo pomešal; pa je bil bistre glave, rudečega lica in zdravega želodca; in to je pravo in najboljšo. Malo vina pij, primešavaj si studenčnice ali pa slatine. Slatina je zdrava pijača. Ona oživi prebavnost želodca, zasnaži črevesa, predere zatiko; prežene influenco, nahod ali katar iz nosa, pljuč in želodca. Slatina bi se morala nahajati pri vsaki hiši, ker se tudi med mleko dobro primešati daje.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 30. novembra v Strasu, na Bizeljskem, v Celju (tudi za konje), v Rogatcu, Poličanah (za svinje), Svíčini in pri Sv. Andražu v Slov. gor. Dne 2. decembra v Mariboru (tudi za konje). Dne 3. decembra v Konjicah, Radgoni in na Planini. Dne 4. decembra v Šmarijah, na Zelenem Travniku, pri Sv. Barbari v Halozah, na Ptuj, v Imenem (za svinje), Lučanah in na Polju. Dne 5. decembra na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 6. dec. na Dobrni, v Cmureku, Sevnici ob Savi, v Vuzenici in na Spod. Poljskavi (za svinje).

Dopisi.

Iz Savinjske doline. (Še enkrat »Vse za za vero, dom, cesarja!«) »Kaj pa vidiš pezditi v očesu svojega brata?« smemo zaklicati vsakemu, ki očita Luegerju, da se je prelevil, sam pa naše staro geslo prelevi tako, da mu ostane samo »Vse za narodnost!« Le komur je geslo »Vse za narodnost,« more trditi: »Slovensko ljudstvo ima več trpeti v boju za svojo narodnost, kakor v boju zoper kapitalizem.« Za Boga! če bo v prihodnje naš program tak, veste, kdo bo sčasoma zmagal pri volitvah? — Socijalni demokrati. To je voda na njih mlin. »Glejte, tako agitujejo med našim ljudstvom, glejte, vaši poslanci se potegujejo na Dunaju samo za narodne reči, da pa je vedno več davkov, vedno več vojakov, vedno manj zaslužka, da ne moreš kmet svojih pridelkov po pošteni ceni spraviti v denar itd., to jih malo briga! Je-lite, ko bi vi vsak dan vtaknili 10 fl. v žep, bi tudi navdušeno klicali: narodnost, narodnost! Pa ti delavec, ki imaš zaradi

slabega plačila doma lačne otročiče in ženke, ali jih boš nasitil z narodnostjo? In ti kmet, ki moraš jesti nezabeljeno, ker si moral svinjo prodati, da si zmoget za davke, obresti itd.; bodeš si ti v prihodnje zabelil fižol in zelje s tistim narodnim maslom, ki ti ga prineso poslanci z Dunaja? Kaj ne, da nam pritrdite, če mi pravimo, da človek ne živi samo ob besedi božji in narodnem duhu, ampak ob kruhu tudi?« — »Clara pacta, boni amici!« Zatorej upam, da se nam ne bo zamerilo, če odkritosrčno zavrremo one besede, katerih zapisati in podpisati ne more nihče, razven kdor se je od nemških liberalcev, ki so se z dušo in telesom zapisali suženjstvu kapitalizma, ali navzel tega suženjstva, ali ne pozna natanko našega narodnega boja, niti gospodarstvenega stanja. Vidi se res, da slov. ljudstvo ima več trpeti v boju za svojo narodnost, kakor v boju zoper kapitalizem, vidi se pa to zato, ker se ta boj z vso vnetostjo bojuje očitno in glasno, a naš narod hudo krvavi na ranah, prizadetih od kapitalizma, katere so morda mnogim skrite, katere pa zapazi vsak, ki živi med našim ljudstvom in z njim trpi. Da, celo v narodnostnem oziru daje kapitalizem našemu narodu najhujše rane. Zakaj pa pošiljajo mnogi slovenski stariši svoje otroke v nemške šole? Zakaj marsikateri slovensko misleči mož voli z nemškimi liberalci? Zakaj je marsikateri slovenski rojak postal narodni opadnik? — Prizori iz poslanske zbornice me spominjajo tistih 450 duhovnikov balovih, ki so plesali okoli oltarja svojega malika ter upili: »Bal, usliši nas!« Tako plešejo poslanci okoli ministerske mize ter upijejo: »Minister, usliši nas!« Za božjo voljo, ali imamo zato ustavo, da narodi živijo od milosti ministrov? Sicer pa, vsaj za katoliške in slovenske poslance so ministri navadno gluhi, kakor Bal. Tu in tam jim vržejo kako suho kost, kakor n. pr. celjsko gimnazijo, zato pa morajo pomagati vsako leto nalagati več davkov, plačevati kapitalizmu samih obrestij 173 milijonov na leto, upeljati zlato veljavo, da kapitalisti spravijo v žep na milijone dobička, kmečkim pridelkom pa pade cena na polovico; morajo molčati, da kapitalizem ni primerno obdačen itd. — Prerok Elija se je ozrl proti nebu ter poprosil Gospod-Boga in »kar pade ogenj z nebes ter použije žgavni dar.« Tako je storil tudi Lueger, in glejte, kako slavno je premagal lažiliberalizem, ki pleše okoli zatega teleta! Da, da bi vsi poslanci rajši posnemali Elijo, kakor balove duhovnike, gotovo bi milostni Bog več rosil milosti na narode, kakor milostni ministri. Mi ljubimo svoj slovenski narod in ravno za-to pišemo, da naj ostane in se od besede do besede spolnjuje naše staro geslo, pod katerim si je naš narod že priboril lepe zmage in si more ohraniti svoj narodni obstanek. »Vse za vero, — dom, — cesarja!«

Savinjčan.

Iz mariborskega okraja. (Slovenščina v uradu.) Čuditi se moramo, da je še toliko nemčurjev in slovenskih odpadnikov, ki slovenskemu uradovanju pri vsaki priliki nasprotujejo in večkrat sami sebe smešijo. Berite ta-le dogodek! Neki župan izpred Pohorja je razposlal po občini okrožnico, v kateri ukazuje posestnikom, da morajo jarke in potoke do dne 8. avg. iztrebiti. Neki A. H., ki je bil svoje dni župan, je pa v okrožnico to-le zapisal: das bei uns die grobniss erreinigt ist nur Radisel sind bedarf das kein wege sowohl die grebnisse erreinigt nicht. — A. H. To je godlja, ki je noben Nemec ne more razumeti; in vendar je pisec trdil, da tako se nemški mora pisati in slovenski on ne razume. Takih izgledov bi lahko navedel več sto, in marsikateri slovenski župan bi se sramoval, ko bi njegovi rojaki zvedeli, v kaki nemščini da uraduje. Gg. župani, vendar se vzdramite in uradujte slovenski; saj je vsakemu znano, da ima slovenski jezik tisto veljavo ko